

Sygn. akt IV U 776/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: Sylwia Dymańska

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 14 lipca 2015 roku nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do wydania decyzji w przedmiocie wniosku J. K. o ponowne ustalenie prawa do renty w trybie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sygn. akt IV U 776/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 25 września 2015 r.

Decyzją z dnia 14 lipca 2015 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie art. 66 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) oraz art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121), postanowił o zwrocie wniosku J. K. z dnia 3 lipca 2015 r. o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 21 września 2011 r.

W uzasadnieniu ZUS podniósł, że jeżeli z podania wniesionego do organu wynika, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, organ ten zwraca podanie wnoszącemu. Wskazał, że zgodnie z art. 399 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Podał, że wniosek ubezpieczonego z dnia 3 lipca 2015 r. dotyczy postępowania w sprawie zakończonej ostateczną decyzją z dnia 21 września 2011 r. Z uwagi na to, że decyzja ta była przedmiotem postępowania przed sądem, zakończonego prawomocnym wyrokiem oddalającym odwołanie, właściwy w sprawie z wniosku z dnia 3 lipca 2015 r. jest sąd powszechny.

Odwołanie od tej decyzji wniósł J. K., zarzucając naruszenie art. 66 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego poprzez jego zastosowanie i naruszenie

art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego niezastosowanie, domagając się zmiany decyzji i nakazania organowi rentowemu przeprowadzenia postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczenia. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że fakt prowadzenia jego sprawy o rentę przed sądem ubezpieczeń społecznych nie zmusza go do wykorzystania w pierwszej kolejności skargi

o wznowienie postępowania uregulowanej w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Wskazał, że wznowienie postępowania na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS jest instytucją prawa ubezpieczeń społecznych, która reguluje w sposób odrębny- szczególnie i korzystający z pierwszeństwa w stosunku do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu postępowania administracyjnego- procedurę ponownego ustalenia prawa do emerytur/rent i ich wysokości. Formułując taki wniosek odwołujący powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego. Do odwołania dołączył wynik badania obecności przeciwciał anti- HIV z dnia 6 lutego 2014 r. (k. 4), zlecenie wykonania immunochemii z dnia 31 stycznia 2014 r. (k. 6), karty informacyjne z leczenia szpitalnego z dnia: 14 lutego 2014 r. i 13 sierpnia 2014 r. (k. 7-8), wynik badania diagnostycznego ultrasonograficznego brzucha i miednicy z dnia 15 kwietnia 2015 r. (k. 9), wynik badania diagnostycznego- zdjęcia RTG kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego z dnia

10 kwietnia 2015 r. (k. 10), wynik badania TK zatok z dnia: 15.04.2015 r. i 29.04.2014 r.

(k. 11-12), zaświadczenie lekarskie z dnia 28 lutego 2014 r. (k. 13), fotografię zmian skórnych (k. 14) oraz karty informacyjne z leczenia szpitalnego z dnia: 20 lutego 2015 r.

i 17 kwietnia 2015 r. (k. 15-16, 17-19). W piśmie procesowym z dnia 21 września 2015 r. (data prezentaty) odwołujący podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, kwestionując, by domagał się wznowienia postępowania w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania cywilnego i powołując się na art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS jako podstawę swojego roszczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wskazał, że w postępowaniu

o rentę z tytułu niezdolności do pracy to przede wszystkim na ubezpieczonym spoczywa procesowy obowiązek wykazania stanu zdrowia. Schorzenia natomiast, o których istnieniu osoba ubezpieczona w toku procesu jeszcze nie wie i nie posiada żadnej dokumentacji z ich leczenia, a dowiaduje się o nich już po prawomocnym zakończeniu sprawy, stanowią „nowe okoliczności” podlegające ocenie wyłącznie w ramach postępowania wywołanego nowym wnioskiem o rentę skierowanym do organu rentowego. Podał, że fakt istnienia określonych schorzeń u osoby ubezpieczonej nie przesądza jeszcze o istnieniu z tego powodu niezdolności do pracy. O takiej można bowiem mówić dopiero wówczas, gdy nasilenie tych schorzeń jest tak duże, że osoba nimi dotknięta utraciła w znacznym stopniu zdolność do pracy

z poziomem kwalifikacji bądź do jakiegokolwiek pracy. Moment powstania tak rozumianej niezdolności do pracy ustala organ rentowy, rozstrzygając w przedmiocie nowego wniosku

o rentę. Organ rentowy zaznaczył, że ZUS rozpoznał nowy wniosek ubezpieczonego i wydał w tym zakresie decyzję. Jednocześnie podkreślił, że skoro odwołujący o nowych schorzeniach dowiedział się w lutym 2014 r., obiektywnie mógł powołać się na te nowe okoliczności przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie, który wydał wyrok w jego sprawie w dniu 16 lipca 2014 r. Wskazując na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2014 r., organ rentowy podał, że wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne w sytuacji, gdy ubezpieczony powołuje się na nowe dowody medyczne w postaci zaświadczeń, orzeczeń, czy opinii lekarskich, powstałe po zakończeniu poprzedniego prawomocnie zakończonego postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Od 2 czerwca 1992 r. odwołujący J. K. pobierał rentę inwalidzką drugiej grupy inwalidów, a następnie od 1 września 1998 r. do 31 sierpnia 2000 r. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Od 1 października 2000 r. przysługiwała mu renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy, zaś od 16 lutego 2004 r. do 31 października 2009 r. ponownie renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 16 grudnia 2009 r. ZUS Oddział

w T. przyznał ubezpieczonemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 listopada 2009 r. do 31 grudnia 2011 r.

dowód:

- decyzje ZUS w sprawie renty, w szczególności decyzje z dnia: 05.07.1992 r., 02.09.1998 r., 08.11.2000 r., 05.10.2004 r. i 16.12.2009 r.- k. 19, 57, 103-104, 230, 224 akt ZUS,

W dniu 17 czerwca 2011 r. odwołujący złożył w organie rentowym nowy wniosek w związku z pogorszeniem stanu zdrowia. Lekarz Orzecznik ZUS w opinii z dnia 10 sierpnia 2011 r. uznał, że wnioskodawca nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 13 września 2011 r. podtrzymała to stanowisko. Decyzją z dnia 21 września 2011 r. ZUS Oddział w T. odmówił uznania wnioskodawcy za całkowicie niezdolnego do pracy i przyznania mu z tego tytułu wzrostu renty. Wyrokiem z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt IV U 936/11, Sąd Okręgowy w Tarnowie oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 21 września 2011 r. Apelacja J. K. od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 1733/13.

dowód:

- wniosek z dnia 17.06.2011 r.- k. 276 akt ZUS,
- orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 10.08.2011 r.- k. 278 akt ZUS,
- orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 13.09.2011 r.- k. 284 akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 21.09.2011 r.- k. 286 akt ZUS,
- wyrok SO w Tarnowie z dnia 21.05.2013 r., sygn. akt IV U 936/11- k. 363 akt ZUS,
- zawiadomienie i notatka z przebiegu postępowania apelacyjnego- k. 359, 361 akt ZUS,

Decyzją z dnia 17 lutego 2012 r. ZUS Oddział w T. przyznał odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. Decyzją zaś z dnia 6 maja 2014 r. ustalił wnioskodawcy prawo do tego świadczenia na dalszy okres od 1 lutego 2014 r. do 30 kwietnia 2017 r. W dniu 30 kwietnia 2015 r. odwołujący, uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres do 30 kwietnia 2017 r., złożył w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie prawa do tego świadczenia w związku z pogorszeniem stanu zdrowia. Lekarz Orzecznik ZUS w opinii z dnia 12 maja 2015 r. uznał wnioskodawcę za osobę całkowicie niezdolną do pracy na okres od 1 marca 2015 r. do 31 maja 2017 r. Na tej podstawie, decyzją z dnia 27 maja 2015 r. ZUS Oddział w T. przyznał ubezpieczonemu rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2015 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, do 31 maja 2017 r.

dowód:

- decyzje ZUS z dnia: 17.02.2012 r. i 06.05.2014 r.- k. 302, 306 akt ZUS,
- wniosek z dnia 30.04.2015 r.- k. 570 akt ZUS,
- orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12.05.2015 r.- k. 572 akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 27.05.2015 r.- k. 573 akt ZUS,

W dniu 3 lipca 2015 r. odwołujący wystąpił do organu rentowego z wnioskiem

o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 21 września 2011 r. na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, domagając się przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 17 czerwca

2011 r. do 28 lutego 2014 r. i powołując się na ujawnienie nowych okoliczności dotyczących stanu zdrowia, które istniały już poprzednio, a nie były znane organowi rentowemu. Ubezpieczony podał, że wiedzę o tych okolicznościach, tj. chorobach istniejących przed datą decyzji z dnia 21 września 2011 r., o których organ rentowy nie wiedział, powziął w lutym 2014 r. Uzasadniając swój wniosek ubezpieczony wskazał, że w lutym 2014 r. dowiedział się, że jest zarażony wirusem HIV. Podał, że według oceny lekarzy, zakażenie istniało u niego od co najmniej 8-10 lat. Podkreślił, że skutkiem zarażenia wirusem są u niego zmiany w płucach i kręgosłupie. Jako dowód ubezpieczony przywołał karty informacyjne z leczenia szpitalnego z dnia: 14 lutego 2014 r., 20 lutego 2014 r., 13 sierpnia 2014 r., 20 lutego 2015 r. i 17 kwietnia 2015 r., wyniki badań diagnostycznych oraz zdjęcia. Uzasadniając wniosek ubezpieczony wskazał też, że nowe okoliczności i dowody, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS to także okoliczności dotyczące stanu zdrowia osoby ubezpieczonej, istniejącego przed wydaniem decyzji o odmowie prawa do świadczenia. Zaskarżoną decyzją z dnia 14 lipca 2015 r. ZUS Oddział w T. postanowił o zwrocie tego wniosku.

dowód:

- wniosek o wznowienie postępowania z dnia 03.07.2015 r.- k. 575-577 akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 14.07.2015 r.- k. 578 akt ZUS,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Istota sporu w sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy zasadnie zaskarżoną decyzją z dnia 14 lipca 2015 r. organ rentowy postanowił o zwrocie wniosku J. K.

z dnia 3 lipca 2015 r. o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z dnia 21 września 2011 r. z powołaniem się na przepis art. 66 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Analiza akt sprawy, w szczególności treści wniosku, z jakim odwołujący wystąpił do organu rentowego w dniu 3 lipca 2015 r. wskazuje, że z całą pewnością ubezpieczony nie złożył w ZUS wniosku o wznowienie postępowania na zasadach określonych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. W żadnej części wniosku ubezpieczony nie powołał się na jakikolwiek przepis tego Kodeksu. Organ rentowy tymczasem wydał decyzję o zwrocie wniosku podnosząc, że do wznowienia postępowania na zasadzie art. 399 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego właściwy jest sąd i powołując się ponadto na przepis Kodeksu postępowania administracyjnego jako podstawę swojego rozstrzygnięcia.

We wniosku złożonym w ZUS w dniu 3 lipca 2015 r. jako podstawę wznowienia postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 21 września 2011 r. ubezpieczony wyraźnie wskazał przepis art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Rację ma odwołujący, że wznowienie postępowania w sprawach, w których okazało się, że prawo do świadczenia emerytalno- rentowego nie istnieje lub że świadczenie przysługuje w niższej wysokości, następuje w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, który jest przepisem szczególnym wobec art. 399-416¹ Kodeksu postępowania cywilnego (por. postanowienie SN z dnia 14 stycznia 1997 r., II UKN 50/96, OSNP 1997/17/328).

Istotnie, przepis art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) daje organowi rentowemu możliwość ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub jego wysokości na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Z art. 114 ust. 2 ustawy wynika zaś, że jeżeli prawo do świadczeń lub ich wysokość ustalono orzeczeniem organu odwoławczego, organ rentowy na podstawie dowodów lub okoliczności, o których mowa w ust. 1 wydaje we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczeń lub podwyższającą ich wysokość (pkt 1), a gdy z przedłożonych dowodów lub ujawnionych okoliczności wynika, że prawo do świadczeń nie istnieje lub że świadczenia przysługują w niższej wysokości, występuje do organu odwoławczego z wnioskiem o wznowienie postępowania przed tym organem (pkt 2). W punkcie 2 ustępu 2 art.114 ustawy podano, że z wnioskiem tym organ rentowy może wystąpić w każdym czasie. W sytuacji opisanej w ust. 2 organ rentowy wstrzymuje też wypłatę świadczeń w całości lub części, jeżeli emeryt lub rencista korzystał ze świadczeń na podstawie nieprawdziwych dokumentów lub zeznań albo w innych wypadkach złej woli (pkt 3).

Kryterium odróżniające ust. 1 od ust. 2 ma charakter podmiotowy w tym sensie, że ust. 2 odnosi się wyłącznie do organu rentowego i to w szczególnej sytuacji, gdy wcześniej prawo do świadczeń lub jego wysokość zostały ustalone orzeczeniem organu odwoławczego. Oznacza to, że zakresem zastosowania tego przepisu objęta są przede wszystkim wyroki ustalające prawo do świadczeń i to w szczególnych sytuacjach., gdy organ rentowy ma zamiar zmienić na korzystniejszą treść ustalonego uprawnienia (pkt 1) albo też na niekorzystniejszą (pkt 2). Punkt 3 ust. 2, dotyczący wstrzymania świadczenia, może odnosić się wyłącznie do pkt 2, gdyż w przypadku pkt 1 wstrzymywanie świadczenia nie byłoby uzasadnione („Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytury pomostowe. Komentarz”, pod red. B. Gudowskiej i K. Ślebzaka, Warszawa 2013, str. 705).

Celem ponownego ustalenia prawa do świadczenia na podstawie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS jest usuwanie wad sprowadzających się do uchybień organu rentowego w zakresie rozstrzygnięcia o faktach warunkujących nabycie prawa do emerytur i rent albo zaniedbań samych ubezpieczonych wywołanych nieporadnością w dokumentowaniu prawa do świadczeń lub niedostateczną znajomością warunków, od spełnienia których zależy przyznawanie uprawnień ubezpieczonych. Chodzi zatem o rozstrzygnięcie o uprawnieniach, które powstały ex lege przed wydaniem weryfikowanych decyzji rentowych oraz niezgodności zawartego w nich rozstrzygnięcia z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją zainteresowanych, powstałą na skutek uchybień popełnionych przez organ rentowy (por. wyroki SN: z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 247/09, LEX nr 585725 i z dnia 13 września 2011 r., I UK 124/11, LEX nr 1026625, postanowienie SN z dnia 20 września 2011 r., I BU 4/11, LEX nr 1101321).

Postępowanie w sprawie ponownego ustalenia prawa do świadczenia nie jest ograniczone przez ustawodawcę terminem do wystąpienia przez zainteresowanego ze stosownym wnioskiem. Nie ma żadnych ograniczeń w tym zakresie, również w przypadku postępowania wszczynanego z urzędu. Ziszczenie się przesłanek do ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości powoduje, że postępowanie toczy się na nowo

i obejmuje ocenę wszystkich warunków wymaganych do ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości (por. wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 286/03, LEX nr 970136).

Przepisem art. 114 ust. 1 ustawy objęto zarówno sytuacje, w których decyzja organu rentowego uprawomocniła się z upływem terminu do wniesienia odwołania, jak również wskutek wyroków oddalających odwołania od decyzji odmownej, przy czym w przypadku wyroków uprawniających do złożenia wniosku o ponowne ustalenie prawa do świadczenia lub jego wysokości jest zainteresowany, który musi wykazać istnienie stosownych przesłanek wynikających z ust. 1 (por. wyrok SN z dnia 29 marca 2012 r., I UK 299/11, LEX nr 1313681).

Organ rentowy wszczyna zatem na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalno- rentowej postępowanie w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości, gdy wydana wcześniej decyzja uprawomocniła się wskutek niewniesienia odwołania albo, gdy wcześniej zapadł wyrok oddalający odwołanie od decyzji odmownej.

Gdy przedstawiono nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności, organ rentowy jest władny wydać we własnym zakresie decyzję ustalającą prawo do świadczenia podwyższającą ich wysokość albo odmówić prawa do świadczenia. Decyzja wydana w tym zakresie podlega zaskarżeniu do sądu, który ponownie ocenia sprawę, niezależnie od rozstrzygnięcia w poprzedniej sprawie (por. wyroki SN: z dnia 9 czerwca 2010 r., III UK 92/09, LEX nr 1211168 i z dnia 7 maja 2009 r., III UK 100/08, OSNP 2011/1-2/24).

W przeciwieństwie do przesłanki wykrycia nowych dowodów, ujawnione okoliczności nie muszą być „nowe” (por. uchwała SN z dnia 8 sierpnia 2007 r., II UZP 3/07, OSNAPiUS 2007/23-24/355, wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 286/03, LEX nr 970136).

Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie pojęciu „okoliczności” nadaje się szerokie znaczenie, obejmując nim ogół wymagań formalnych i materialno prawnych związanych z ustaleniem decyzją rentową prawa do świadczeń emerytalno- rentowych. Chodzi zatem nie tylko o fakty warunkujące powstanie prawa do świadczeń, lecz także uchybienie normom prawa procesowego lub materialnego przez organ rentowy, wpływające potencjalnie na dokonanie w sposób niezgodny z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanych („Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytury pomostowe. Komentarz”, pod red. B. Gudowskiej i K. Ślebzaka, Warszawa 2013, str. 717).

W ocenie Sądu Najwyższego, ujawnione okoliczności nie muszą być okolicznościami, na które osoba ubiegająca się o świadczenie nie mogła powołać się w poprzednim postępowaniu, co odnosi się także do możliwości powoływania się na poszczególne okoliczności przez organ rentowy. Mogą to być takie okoliczności, które powinny być znane przy dłożeniu minimum staranności, jednak na skutek błędu lub przeoczenia nie zostały uwzględnione w poprzednim postępowaniu (por. wyroki SN: z dnia 18 stycznia 2004 r., II UK 228/03, OSNP 2004/19/341, z dnia 27 kwietnia 2004 r., II UK 298/03, LEX nr 970137, z dnia 13 maja 2004 r., III UK 16/04, LEX nr 970148 i z dnia 26 maja 2012 r., II UK 354/09, LEX nr 604227).

Ujawnione okoliczności muszą istnieć przed wydaniem decyzji, co dotyczy również rozstrzygnięć wydanych przez sąd w wyniku złożenia odwołania. Chodzi zatem

o okoliczności, które istniały przed wydaniem prawomocnej decyzji i które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość, natomiast nie ma znaczenia to, czy owe okoliczności były znane organowi rentowemu, a mimo to ich nie powołał, czy też były mu nieznane

i dlatego z nich nie skorzystał (por. uchwała SN z dnia 8 sierpnia 2007 r., II UZP 3/07, OSNP 2007/23-24/355, wyrok SN z dnia 12 stycznia 2001 r., II UKN 182/00, OSNAPiUS 2002/17/419).

Składając wniosek do organu rentowego w dniu 3 lipca 2015 r. ubezpieczony powołał się na nowe okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji z dnia 21 września 2011 r.,

tj. zarażenie wirusem HIV, istniejące u niego od co najmniej 8-10 lat, a ponadto na towarzyszące temu choroby.

Zgodnie z powołanym orzecznictwem, na okoliczności te ubezpieczony nie musiał powoływać się w toku postępowania apelacyjnego w sprawie o sygn. akt III AUa 1733/13.

Wbrew twierdzeniom organu rentowego, okoliczności, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalno- rentowej, mogą dotyczyć stanu zdrowia osoby ubezpieczonej (por. wyrok SN z dnia 18 grudnia 2014 r., II UK 96/14, LEX nr 1642878).

W tej sprawie chodzi o wznowienie postępowania na korzyść ubezpieczonego, w związku z czym do rozpoznania wniosku odwoływającego z dnia 3 lipca 2015 r. jak najbardziej uprawniony jest organ rentowy.

Uwzględniając treść pisma z dnia 3 lipca 2015 r. stwierdzić należało, że niezasadnie na podstawie art. 66 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego organ rentowy zwrócił wniosek J. K. o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji z dnia 21 września 2011 r.

Skoro tak, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddział w T. z dnia 14 lipca 2015 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do wydania decyzji w przedmiocie wniosku ubezpieczonego o ponowne ustalenie prawa do renty w trybie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS

Nie przesądza to jednak, jakiej treści decyzję wyda ZUS po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 lipca 2015 r. Zakład, dysponując wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do świadczenia lub jego wysokości, albo odmawia ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości, gdy uznaje, że w sprawie nie ma nowych dowodów lub nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość- i od tej decyzji można się odwołać do sądu, po to, by sąd mógł ocenić, czy istnieją nowe dowody i okoliczności- albo wznawia postępowanie i wydaje decyzję co do meritum.

Od decyzji, którą wyda organ rentowy na skutek rozpoznania wniosku z dnia 3 lipca 2015 r. o wznowienie postępowania ubezpieczonemu przysługiwało będzie odwołanie do sądu na ogólnych zasadach.

Zaskarżona decyzja nie była zatem prawidłowa, natomiast na uwzględnienie zasługiwały argumenty podniesione w odwołaniu od tej decyzji.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.